

**ASOCIACE RODIČŮ A PŘÁTEL
DĚTÍ NEVIDOMÝCH A SLABOZRÁKÝCH V ČR**

ZPRAVODAJ září 2025

Online kurz NEVIDOMÍ A TRABLE S OČIMA

Zveme všechny zájemce na online seminář **NEVIDOMÍ A TRABLE S OČIMA, nejen o očních protézách**, který se koná v **úterý 14. října 2025 17.30–19.30**. Lektoruje Pavla Kovaříková, ROZHLEDNA – poradenské služby pro život s těžkým zrakovým postižením, z.ú. Přihlašovat se můžete přes [formulář](#). Cena: 200 Kč/os. Přihlášeným pošleme odkaz na seminář a pokyny k platbě.

Oční onemocnění nebo trápení s očima nemusí být ukončeno ztrátou zraku, může bohužel pokračovat i pak. Kdy, proč a jak se nevidomý rozhodne pro vynětí oka (očí) a volí oční náhradu? Co všechno takové rozhodnutí obnáší? A jak se nevidomým lidem žije s očima nahrazenými oční protézou? Pavla Kovaříková na základě vlastní zkušenosti i své dlouholeté poradenské práce otevřeně a zasvěceně hovoří o tématu, kolem něž lidé často z rozpaků jen obezřetně našlapují. Neexistují hloupé otázky, jen některé domněnky, když jsou neověřené, mohou vyústit v hloupé závěry. Zeptat se můžete na cokoliv.

Jsme rádi, že můžeme nabízet vzdělávací kurzy na různá témata. Celá naše nabídka je na asociacerodicu.estranky.cz/clanky/nabidka-kurzu-a-seminaru.

Prezenční kurz SPECIFIKA HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ (nejen) NEVIDOMÝCH

Nabízíme také prezenční akreditovaný kurz **SPECIFIKA HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ (nejen) NEVIDOMÝCH**, který se koná **ve středu 5. listopadu 2025 v Praze 9-16.30**. Lektorují Terezie Kochová, předsedkyně Asociace rodičů, a Pavla Kovaříková, ROZHLEDNA – poradenské služby pro život s těžkým zrakovým postižením, z.ú. Přihlašovat se můžete přes [formulář](#). Cena: 1950 Kč/os. Přihlášeným pošleme přesnou adresu místa konání a pokyny k platbě.

Těšit se můžete na specifika hmatového vnímání, praktické vyzkoušení hmatového vnímání s klapkami na očích, techniky tvorby obrázků (ruční vers. strojová), základní principy a pravidla tyflografiky. Hmat přináší mnohem více než jen informace. Pro rozvoj hmatového vnímání je zásadní motivace. Jak nadchnout děti k využívání hmatu.

Jsme rádi, že můžeme nabízet vzdělávací kurzy na různá témata. Celá naše nabídka je na asociacerodicu.estranky.cz/clanky/nabidka-kurzu-a-seminaru.

SOUROZENECKÝ WEEKEND

Ještě je možné se přidat! Dosud přihlášení účastníci jsou od ročníku narození 2013 až po 2004.

Nejen nevidomé děti, ale také jejich sourozenci si zaslouží pěkný a hodnotný program! Naše Asociace pořádá sourozenecký weekend ve dnech **2.–5. října 2025 v Domě rodin ve Smečně**. Přihlásit se mohou jak sourozenci nevidomých dětí, tak děti nevidomých rodičů. O účastníky budou pečovat Hanka Těthalová a Terezie Kochová z Asociace, dále terapeuti Jana Stuchlíková a Jakub Sova. Je to čas, kde bude možno potkat se navzájem, sdílet svou pozici v rodině s ostatními, zahrát si hry, vyrazit na výlet. Začátek ve ČT večer, konec v NE po obědě. Účastníky můžeme vyzvednout na nádraží v Praze ve čtvrtek a tamtéž je v neděli doprovodit. Neváhejte, přidejte se ještě! Přihláška v příloze.

TACTUS.cz a TYPHLO & TACTUS 2026

Soutěž tvůrců hmatově ilustrovaných knížek je tu! V roce 2026 to bude naprosto výjimečné!

Vyhlašujeme **Tactus.cz 2026**, českou národní soutěž tvůrců hmatově ilustrovaných knížek pro nevidomé děti. Všechny zveme k účasti v soutěži! Veškerá díla, která pro soutěž vytvoříte, budou zařazena do půjčovního fondu naší KNIHOVNY HMATOVÝCH KNÍŽEK, a tak je využijí nevidomé děti po celé republice.

Naše knihovna nabízí autorům veškerou odbornou podporu. Pro skupiny (školní, skautské, sousedské a jakékoliv jiné) nabízíme prezenční seminář: přivezeme ukázky děl, vysvětlíme zákonitosti hmatové tvorby. Poskytneme četné konzultace v průběhu tvorby, vytiskneme texty v soutisku Braillova písma (pro nevidomé) a zvětšeného černotisku, tj. běžného vizuálního písma (pro slabozraké).

Deadline odevzdání soutěžních děl je **20. května 2026**. Hned poté bude zasedat odborná porota a ještě v červnu budou vyhlášeny výsledky soutěže. Mimořádně zdařilá díla mohou postoupit do dalšího kola:

Mezinárodní soutěž je pokaždé v jiné zemi. Tentokrát ji bude pořádat Česká republika, resp. naše KNIHOVNA HMATOVÝCH KNÍŽEK! Je to pro nás nesmírná čest a zároveň velká výzva. **Typhlo & Tactus 2026** proběhne na podzim 2026, kdy se v Praze sejde jury ze sedmi evropských zemí. Po soutěži bude následovat výstava, kde bude možnost díla z celého světa shlédnout. **Výstava** se uskuteční ve dnech **31. října – 2. listopadu 2026**. Zapište si datum do kalendáře, ať tuto příležitost nepromeškáte! Porotování i výstava proběhnou v překrásných prostorách kapucínského kláštera na Hradčanech v samém srdci Prahy.

Mezinárodní soutěže se konají od roku 2000. Česká republika se do evropské skupiny přidala v roce 2005 a naši autoři mají od té doby mnoho úspěchů. V roce 2006 soutěž vyhrála **Kristýna Adámková** se svým dílem **Rozmanitosti**, v roce 2024 získala 2. místo **Michaela Šámalová** s dílem **Jak zachránit vědce**. A za dobu trvání soutěží máme na kontě řadu mimořádných ocenění poroty.

Možná jsou ve vašem okolí tvůrčí přátelé, možná znáte vedoucí výtvarného kroužku, kterým by stálo za to soutěž nabídnout. Neváhejte a šiřte informace o hmatových knížkách, kde jen můžete. Veškeré dotazy rádi zodpovíme na **728 945 537** nebo khk.asociace@gmail.com.

DEN NEVIDOMÝCH VE VÍDNI

Den nevidomých připadá každoročně na výročí narození zakladatele vůbec první speciální školy pro nevidomé na světě. Valentin Haüy založil tuto školu v Paříži.

Pár dní před Valentinovými kulatými 280. narozeninami, v pondělí **10. listopadu 2025** nabízíme společný výjezd do **Haus der Music**, tedy do vídeňského muzea hudby, www.hdm.at. V muzeu už jsme jednou byli, bude tomu přibližně 25 let. Od rána do večera bylo co dělat, tak se těšte na celodenní program. Bude plný zvuků, a to nejen hudebních, ale třeba i takových, které vydává lidské tělo. Bude možno vyzkoušet, jak se zvuky šíří prostorem a jak je lze slyšet i na velké vzdálenosti – a mnoho dalšího.

Nabízíme to jako společnou akci pro malé i velké zájemce, s sebou můžete přibrat své kamarády, manželky, dědečky, děti či vnoučata. Formát akce bude velmi jednoduchý. Vyrážíme ráno vlakem a večer se vlakem zase vrátíme. Každý si zaplatí své výdaje, tj. jízdné a vstupné, vezme si z domova svačinku, v případě zájmu si za své přikoupí nějakou dobrotu či suvenýr. V muzeu podle volby každého můžeme chodit ve skupině či jednotlivě.

Samostatným starším nevidomým dětem či dospělým, kteří dorazí na některou z možných vlakových zastávek na trase, poskytneme svépomocí doprovod z nádraží do muzea a zpět a také po muzeu samotném.

Vlak jede po této trase, kdekoliv do něj můžete přistoupit:

6.01 Praha-Zahradní Město
6.16 Praha hl. n.
7.13 Pardubice hl. n.
8.41 Brno-Židenice
8.48 Brno hl. n.
9.20 Břeclav
10.27 Wien HbF

Zpátky plánujeme jet takto:

17.32 Wien HbF
18.36 Břeclav
19.07 Brno hl. n.
19.13 Brno-Židenice
20.42 Pardubice hl. n.
21.39 Praha hl. n.
21.51 Praha-Zahradní Město

Pokud by někdo chtěl jet jiným vlakem či vlastním autem tam či zpět, samozřejmě možno. Lze se ke skupině připojit až přímo v muzeu.

V muzeu příjezd naší – jistě hvězdné – skupiny oznámíme napřed. Budeme se snažit zajistit doprovod všem zájemcům, kteří si o to řeknou. Chápeme, že do listopadu je ještě daleko. Potřebujeme ale vědět už nyní, zda nás bude hodně, abychom případně zamluvili místa ve vlaku v jednom vagónu. Proto prosíme, запиšte se do formuláře co nejdříve. Pokud se něco z Vaší strany změní, nebude problém později zadání upravit. Odkaz na přihlašovací formulář: <https://forms.gle/dnqopRZoVdsMMayk9>.

PŮJČOVNÍ LHŮTA KNIHOVNY HMATOVÝCH KNÍŽEK

Milí rodičové, milí pedagogové, už před prázdninami jsme psali o změně výpůjční lhůty v naší KNIHOVNĚ HMATOVÝCH KNÍŽEK. Rádi posíláme výpůjčky do rodin a máme radost, když jsou ve Vašich rodinách k užítu. Jsme také rádi, že za tuto specializovanou službu nemusíte nic platit.

Nově stanovujeme pevnou dvouměsíční výpůjční lhůtu. Kdo by nevrátil včas, tomu bude účtováno **zpozdné 5 Kč za den a kus (knihu či jinou výpůjčku)**. U některých výpůjček, například u mimořádných pomůcek, je možno půjčovnu dobu prodloužit, výhradně ale po písemné domluvě.

Nadále se budeme snažit udržet pro Vás tuto službu zdarma. Případné penále se bude týkat jen opozdílů. Zpozdné bez vyzvání neposílejte, vyčkejte na vyúčtování, které spolu s platebními údaji pošleme vždy najednou na konci kalendářního roku. Děkujeme za pochopení. Budou-li všichni čtenáři vzorní, moc rádi tuto novinku nevyužijeme. :)

NEVÍDANÁ JIHLAVA

Ve dnech **14.–17. listopadu 2025** pořádá spolek Život trochu jinak akci pro děti s těžkým postižením zraku nazvanou **Nevídaná Jihlava**. Akce proběhne v Jihlavě od pátečního večera do pondělního odpoledne. Společně s vedoucími mohou děti na akci odjet též z Prahy, Brna, Liberce či z Olomouce. Více informací o akci včetně přihlášky naleznete na zivotjinak.cz/jihlava.

POZVÁNKA NA DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ

Pražská DAMU zve děti se zrakovým znevýhodněním na divadelní představení pohádky **Lesní stezka odvahy**. Stojí za ním studentky katedry alternativního divadla Divadelní fakulty AMU Alessandry Točňové a Any Nežmah. Premiéra je **19. září 2025 od 13 hodin**, reprízy **15. října od 11 a 17 hodin** ve Studiu Řetízek, Karlova 26, Praha 1. Vstup zdarma, rezervace nutná e-mailem na hana.stastna@amu.cz.

Anotace: Les šeptá... ale někdy i křičí. Někdo, nebo něco, se v jeho stínech plíží a vše ničí. Zajíček a Prasátko se vydávají tam, kam se ostatní bojí – a cesta zpět nemusí být jistá. Přijďte jim pomoci odhalit tajemství, které může zachránit celý les. Čeká vás dobrodružství, kde se stanete hrdiny příběhu.

ŠIROKO NABÍZÍ

Široko zve na své akce pro děti, mládež i dospělé se zrakovým postižením! Organizuje následující:

Tyfloturisták – volnočasové akce pro děti a mládež i s kombinovaným postižením

Sobí pobyty – seberozvojové víkendové pobyty 15+

Široké akce – každá akce má svá pravidla, např. Široké moře 18+

V roce 2026 se můžete těšit i na nový projekt:

Pobyty pro rodiče se zrakovým postižením a jejich děti, budou dvě víkendovky a týdenní moře.

Co Tyfloturisták plánuje v blízké budoucnosti:

- **Středy** – Pravidelné středeční schůzky v Praze, Hravé středy v Brně (sudé týdny)
- **Podzimky 24.–29. 10. 2025** poznávací výlet do Zlína (je možné dojet i po světlušcích koncertě)
- **Jarky 14.–21. 2. 2026** – zimně sportovní pobyt na horách
- **Cyklovíkendovka na tandemech – květen 2026**
- **Tyfloturist'ácký tábor 25. 7. – 2. 8. a puťák 3.–7. 8.**

Plánujeme i další dvoudenní či jednodenní akce v průběhu roku, sledujete naše sociální sítě, FB Široko, z.s., IG jsme.siroko, web jsmesiroko.cz. Jestliže máte jakékoli otázky, můžete se ozvat předsedkyni Široka Kláře Krupové na 721 930 019.

NABÍDKA METODICKÝCH A PORADENSKÝCH SETKÁNÍ

Přijměte pozvání ze speciální školy: Gymnázium a SOŠ pro ZP v Praze nabízí **poradenství ve prospěch žáků se SVP** v rámci inkluzivního vzdělávání. Setkání je určeno pedagogickým pracovníkům SŠ a ZŠ, kteří vzdělávají žáky se SVP (s těžkým zrakovým postižením, kombinovaným postižením, poruchami autistického spektra, specifickými poruchami učení).

Vyberte si z termínů pro tento školní rok (vždy **od 10 do cca 13.30**):

24. září 2025
15. října 2025
6. listopadu 2025
3. prosince 2025
4. února 2026
4. března 2026
15. dubna 2026
3. června 2026

Přihlášky zasílejte na emailovou adresu seifertova@goapraha.cz. Více v přiložené pozvánce.

SOUTĚŽ PSANÍ NA KLÁVESNICI

Uskuteční se **6. listopadu 2025** na Gymnáziu pro ZP v Praze 5, Radlická 115. Podrobnosti přineseme příště.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Využijte nabídky speciálních škol a navštivte je ve Dnech otevřených dveří. Určitě to stojí za to, budete mít představu, jak školy fungují, seznámíte se s pedagogy, s nabídkami škol, které nezřídka mohou využít také ti, kteří do této školy nechodí.

Škola Jaroslava Ježka v Praze 1

5. listopadu 2025 9–15

5. března 2026 9–15

Gymnázium a SOŠ pro ZP v Praze 5

10. listopadu 2025

12. ledna 2026

ZŠ ZRAK v Praze 2

10. prosince 2025

SOUTĚŽ BRAILSKÝ KLÍČ

Jako každý rok je tady nabídka soutěže ve čtení Braillova písma pro žáky ZŠ. Letošní, již XIX. ročník se koná **v Praze**, ve Škole Jaroslava Ježka v Loretánské 19, a to v termínu **22. října 2025 od 10 hodin**, příjezd od 9 hodin. Zúčastnit se mohou žáci se ZP jak ze speciálních škol, tak z integrovaného vzdělávání.

Soutěží se ve čtyřech čtenářských kategoriích od 4. do 9. ročníku. Žáci čtou 2 minuty předem připravený text (v bodovém písmu), sčítají se všechna dobře přečtená slova včetně spojek a předložek. Pro každou věkovou kategorii je připravený jiný text.

Kromě toho jedna kategorie je zaměřena na práci s textem na PC a je vhodná především pro nejstarší žáky. Této kategorie se mohou zúčastnit nevidomí či slabozrací žáci. Všichni mají obrazovku počítače při práci vypnutou. Tato část soutěže vyžaduje znalost práce s flash diskem a dokumenty na PC, vytvářením složky, kopírováním, vkládáním dokumentu atd. Žák, který se zúčastní soutěže na PC, může mít vlastní počítač, ale může využít i školní.

Každá kategorie soutěže se vyhodnocuje zvlášť.

Žáka na soutěž může doprovodit rodič, učitel nebo asistent. Doprovod s žákem nemusí být po celou dobu soutěže, o žáky bude postaráno. Pro soutěžící i jejich doprovod je připraveno pohoštění i oběd.

Pokud máte nějaké další dotazy, nebojte se zeptat pořadatelů: Mgr. Monika Výmolová, 220 515 264, monika.vymolova@skolajj.cz. Přihláška je samostatnou přílohou e-mailu, v němž Vám tento Zpravodaj přišel.

Soutěž je skvělou příležitostí k setkání s dalšími dětmi i pedagogy, ale také k návštěvě školy!

KAVÁRNA POTMĚ V OLOMOUCI

K divadelnímu festivalu se připojuje také **Kavárna POTMĚ**, projekt Světlušky ČRo. Pobude **v Olomouci** ve dnech **12.–20. října 2025**, denně **od 10 do 20 hodin**, poslední den jen do 15 hodin. Těšit se můžete na ničím nerušenou kávu či další nápoje, které vám v naprosto zatemnělé kavárně nachystají nevidomí kavárníci. Svou návštěvou přispějete na pomoc slabozrakým a nevidomým dětem i dospělým. Kromě toho si odnesete jako vzpomínku světluščí hrneček s logem.

Pro školy je Kavárna POTMĚ otevřena od 9 hodin.

Vstupné (včetně jednoho nápoje a hrnečku): dospělý 220 Kč, dítě do 15 let, ZTP a ZTP/P 150 Kč (průvodce rovněž 150 Kč), rodinné (2+2) 600 Kč, případný druhý nápoj 50 Kč. Rezervace a případné dotazy nám pošlete na kavarna@svetluska.net.

DIGITALIZACE NOT V BRAILLOVĚ PÍSMU

Píše nám Ráchel Skleničková z naší členské rodiny:

Jsem členem přepisovacího týmu, který digitalizuje noty v Braillově písmu do počítače pro nadaci Mathilda. Přijali jsme teď do něj novou přepisovatelku, paní Marcelu Švorbovou, která nám bude pomáhat noty z černotisku přepisovat. Takže mám na vás otázky:

1. Páli byste si přepsat z černotisku do brailu nějaké noty, které v nejbližší době potřebujete hrát vy nebo váš nevidomý student?

2. Tane vám na mysli nějaký titul, který (by) již dávno měl být v brailu přepsán, a stále není? Zrovna ho nepotřebujete, ale často si vzpomenete a bývali byste ho už dávno hráli, kdyby v brailu byl? :)

Pokud na tyto dvě otázky máte odpověď, neváhejte napsat na e-mail: cermakova@mathilda.cz a my se rádi pustíme do přípravy not. A pozor, důležitá informace, je to zdarma, resp. hradí to nadace Mathilda a po přepsání to bude k dispozici v knihovně DKZP pro všechny další případné zájemce o ten daný titul. Takže tímto společnými silami stavíme čím dál větší knihovnu, a to podle zájmu hráčů. :)

3. Máte kolegy nebo kamarády, kteří by mohli též přepis do brailu uvítat? V takovém případě prosím určitě šířte tuto informaci dál.

Přeji vám krásný začátek podzimu. Hudbě a přepisu not zdar! S úctou Ráchel Skleničková

ASISTENCE NA LYŽAŘSKÉM KURZU

Oslovila nás přímo mladá lyžařka, která nabízí asistenci, resp. výuku lyžování pro žáka či studenta se zrakovým postižením. Jede-li Vaše dítě na školní lyžařský kurz, je to přesně to pravé. Napište co nejdříve na khk.asociace@gmail.com, propojíme Vás.

LEONTINKA PARTY

Nadace Leontinka slaví 20. narozeniny! V září se mohutně slavilo, byla u toho i naše KNIHOVNA HMATOVÝCH KNÍŽEK. Podívejte se na facebook.com/nadaceleontinka. Za 20 let své existence podpořila Leontinka mnohé projekty naší Asociace, ale také jednotlivce z naší členské základny. Moc za veškerou podporu děkujeme a přejeme další úspěšné roky!

Symbolickým startovním 200 Kč můžete podpořit projekty Leontinky a připojit se k virtuálnímu Narozeninovému běhu pro Leontinku. Přihlásit se na běh můžete jednoduše přes webový formulář [na tomto odkaze](#), a to až do 23. září 2025.

NEVIDOMÝ FANOUŠEK

Světluška už poněkolkáté nabízí zpřístupnění sportovního utkání nevidomým. Ve spolupráci s Radiožurnálem Českého rozhlasu zajišťuje speciální doprovodné popisné komentáře. Ty vychází z klasické rozhlasové reportáže, jsou však specifitější. Daleko víc si všímají například i gestikulace a popisu hráčů či herců. Během akcí se kromě audiopopisu Světluška zaměřuje i na zpřístupnění samotných prostor a dalších služeb, které jsou v dané situaci potřeba.

Máte-li o tuto akci zájem (případně se chcete na něco doptat), ozvěte se prosím, na telefon 739 679 576 nebo na e-mail alexandra.eisnerova@rozhlas.cz.

21. října 2025 Žižkovské divadlo Jára Cimrmana **v Olomouci** divadelní představení **Dobytí severního pólu** v rámci mezinárodního festivalu rozhlasové tvorby Prix Bohemia Radio.

TERMÍNY POBYTŮ POŘÁDANÝCH ASOCIACÍ

ROSA 7.–10. května 2026 Poslední míle v Milovech

PLAVECKO-REHABILITAČNÍ POBYT 3.–6. září 2026 ve Valnovce v Kamenici

Napište, co se zajímavého děje ve Vašem regionu, rádi to otiskneme!

Vaše redakce

Tento Zpravodaj je vytištěn za podpory Nadačního fondu Českého rozhlasu ze sbírky Světluška. Redakce Zpravodaje, kontakty na Asociaci: Terezie Kochová, 728 94 55 37, khk.asociace@gmail.com, www.asociacerodicu.estranky.cz, facebook.com/asociacedns, @knihovna_hmatovych_knizek, <https://asociacerodicu.rajce.idnes.cz/>.